

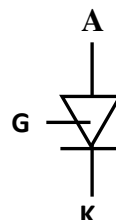
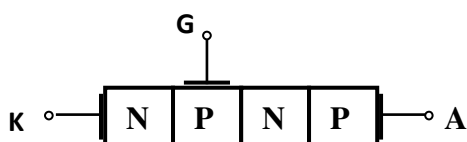
SERIA IV

ĆWICZENIE 4_2B

Temat ćwiczenia: Badanie półprzewodnikowych elementów sterowanych

Wiadomości do powtórzenia:

1. Struktura i symbol wewnętrzna tyrystora.
2. Symbole, charakterystyki, zasada działania i przebiegi tyrystora, dynistora, diaka i triaka
3. **TYRYSTOR** jest to element półprzewodnikowy o strukturze p-n-p-n posiadający trzy elektrody: anodę, katodę i bramkę (elektroda sterująca).
4. Struktura i symbol graficzny tyrystora:

A – anoda
K – katoda
G – bramka

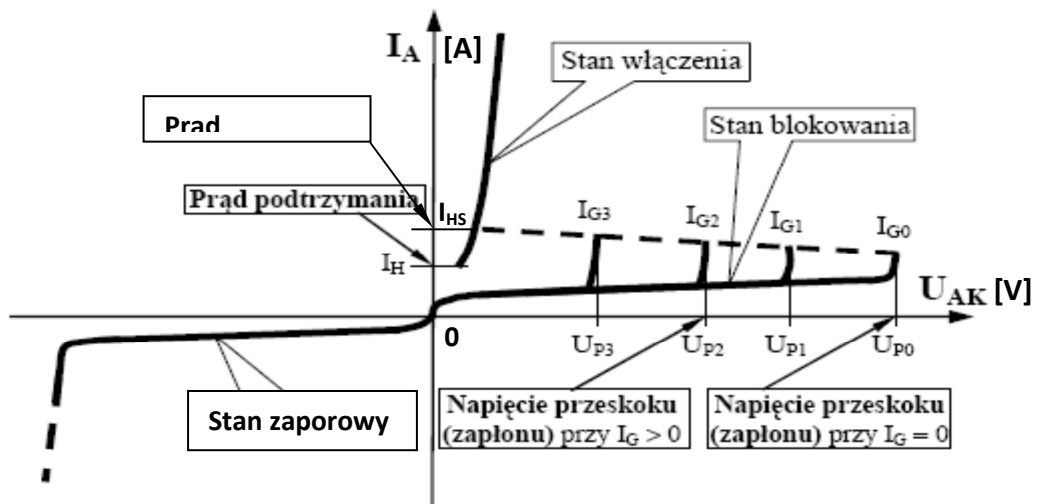
5. Zasada działania i podstawowe charakterystyki

Przy polaryzacji tyrystora w kierunku przewodzenia możliwe są dwa stany pracy: stan blokowania i stan przewodzenia. Przejście ze stanu blokowania do stanu przewodzenia wymaga przekroczenia tzw. napięcia przeskoku (zapłonu). Bramka umożliwia włączenie tyrystora przy napięciu mniejszym od napięcia przeskoku.

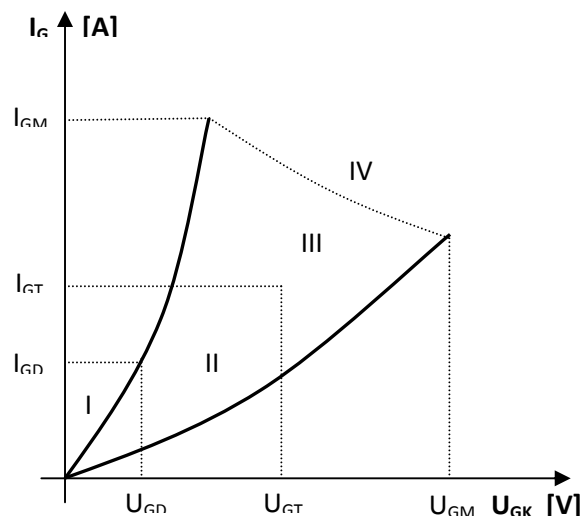
W kierunku wstecznym tyrystor ma taką samą charakterystykę jak dioda.

Tyrystor opisują dwie charakterystyki: prądowo – napięciowa $I_A=f(U_{AK})$ oraz bramkowa $I_G=f(U_{GK})$

- a) charakterystyka (główna) prądowo – napięciowa tyrystora $I_A=f(U_{AK})$:
 b)

- c) bramkowa $I_G = f(U_{GK})$

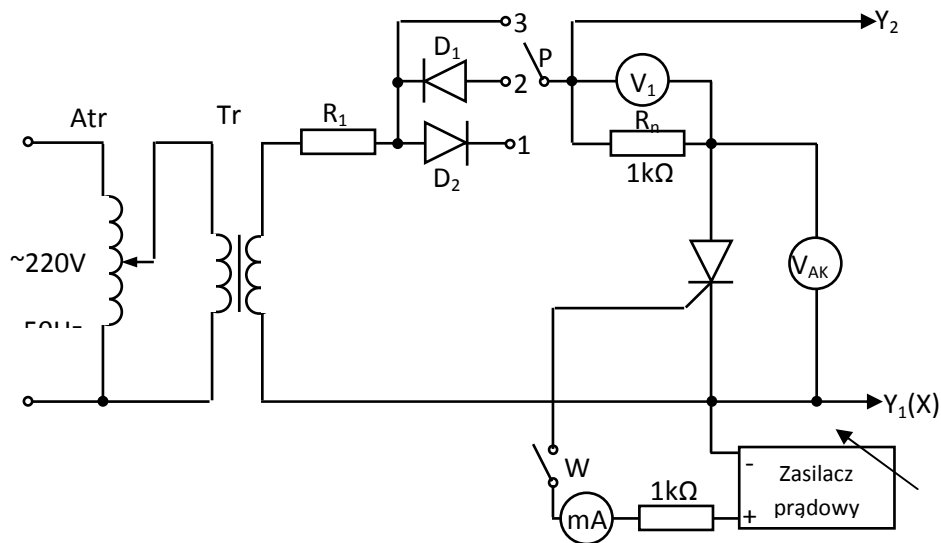

- I – obszar niemożliwych przełączeń
- II – obszar możliwych przełączeń
- III – obszar pewnych przełączeń
- IV – obszar możliwych uszkodzeń

Przebieg ćwiczenia.

1. Wyznaczenie charakterystyki prądowo – napięciowej tyrystora $I_A = f(U_{AK})$.

Zapoznać się z danymi katalogowymi badanego elementu BTP2/200.
Zmontować układ według schematu.

Przełącznik P:

- w poł. 1 – charakterystyka blokowania i przewodzenia
- w poł. 2 – charakterystyka wsteczna
- w poł. 3 – charakterystyka prądowa-napięciowa

Wyznaczyć charakterystykę prądowo – napięciową tyrystora $I_A = f(U_{AK})$ metodą „punkt po punkcie” i zaobserwować ją na oscyloskopie.

Pomiar prądu dokonuje się pośrednio przez pomiar spadku napięcia na rezystorze R_n .

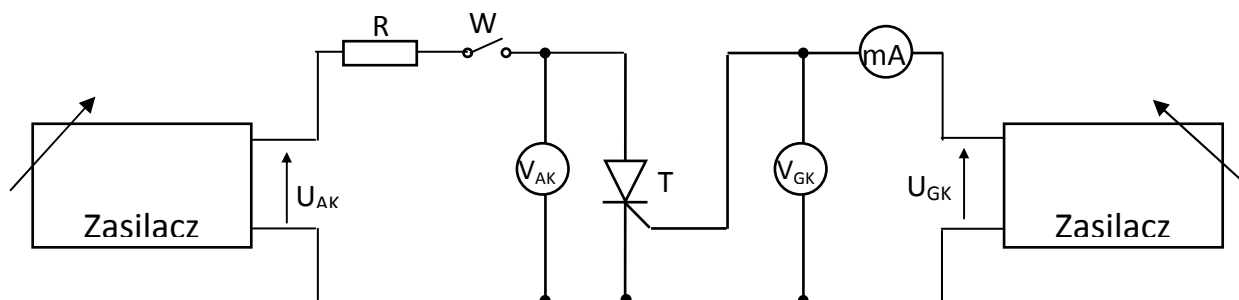
$$I_A = \frac{U_1}{R_n}$$

Pomiar należy wykonać dla $I_G=0$ oraz dla dwóch wartości $I_G \neq 0$.

3. Pomiar prądu przełączającego bramki I_G i napięcia przełączającego U_{GK} .

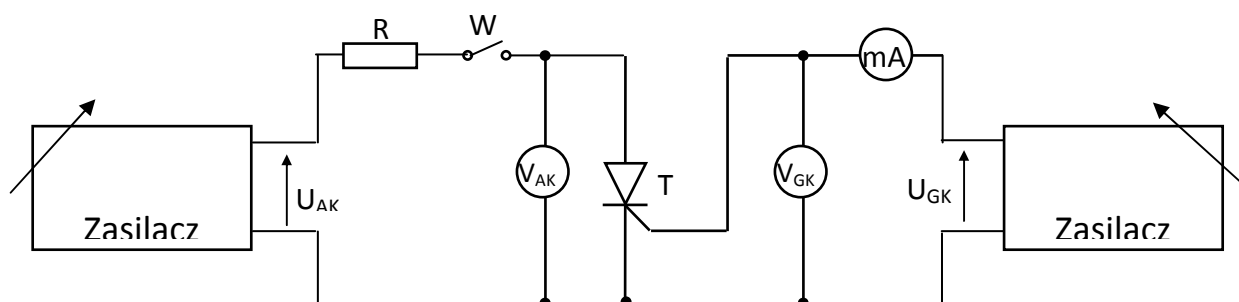
Zmontować układ według schematu.

Ustawić wartość napięcia U_{AK} bliską wartości napięcia przełączenia tyrystora przy $I_G = 0$. Zwiększać w sposób płynny napięcie bramki do chwili, gdy U_{AK} obniży się gwałtownie. Odczytać wartość I_G , U_{GK} . Pomiar wykonać dla kilku wartości napięcia U_{AK} .

$I_G = \dots\dots\dots$ $U_{GK} = \dots\dots\dots$ dla $U_{AK} = \dots\dots\dots$
 $I_G = \dots\dots\dots$ $U_{GK} = \dots\dots\dots$ dla $U_{AK} = \dots\dots\dots$

4. Wyznaczenie charakterystyki prądowo – napięciowej bramki (bramkowej) $I_G = f(U_{GK})$.

Wyznaczyć charakterystykę $I_G = f(U_{GK})$, zmieniając wartość napięcia U_G od 0 do wartości dopuszczalnej. Pomiar wykonać dla $U_{AK} = 0$ i $U_{AK} \neq 0$.

Wyniki zanotować w tabeli.

$U_{AK} = 0$		$U_{AK} = \dots V$	
I_G	U_{GK}	I_G	U_{GK}
mA	V	mA	V

Na podstawie pomiarów zawartych w tabelce wykreślić charakterystykę $I_G = f(U_{GK})$.

5. Zaobserwować i przerysować przebiegi czasowe napięcia wyjściowego tyrystora i triaka.